

คำวินิจฉัยของ นายพดล เสงเจริญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๒/๒๕๕๕

วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชาติประชาธิปไตย

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชาติประชาธิปไตย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า พรรคชาติประชาธิปไตยได้จัดตั้งเอกสารประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินซึ่งได้รับการจัดสรรสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ตามโครงการหาสมาชิกเพิ่ม จำนวน ๑,๔๗๓,๐๐๐ บาท และโครงการอบรมผู้ปฏิบัติงานระดับสูง งบประมาณจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ได้แก่ สำเนาใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี รวม ๑๓ ฉบับ ซึ่งออกโดย บริษัท ไปติมาดี จำกัด (โรงแรม แกรนด์ ทาวเวอร์ อินน์ กรุงเทพฯ) ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบเอกสารประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนพรรคชาติประชาธิปไตยแล้ว พบว่า เอกสารประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินทั้งสองโครงการดังกล่าวไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง นายทะเบียนพรรคการเมือง จึงได้แจ้งสำนักงานสรรพากร ภาค ๑ ตรวจสอบและได้นำผลการตรวจสอบของสำนักงานสรรพากร ภาค ๑ เปรียบเทียบกับเอกสารประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินของพรรคชาติประชาธิปไตยพบว่า จำนวนเงินไม่ตรงกัน นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ขอให้ บริษัท ไปติมาดี จำกัด จัดส่งสำเนาใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี พร้อมทั้งให้พรรคชาติประชาธิปไตยจัดส่งต้นฉบับใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี จำนวน ๑๓ ฉบับ ซึ่งบริษัท ไปติมาดี จำกัด ซึ่งแจ้งว่าสามารถจัดส่งใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษีให้ได้เพียง ๑๒ ฉบับ เพราะเหตุว่าใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๒๕๐/๑๔๕๐๑ ไม่สามารถจัดหาให้ได้ เนื่องจากใบกำกับภาษี เล่มที่ ๐๒๕๐ สิ้นสุดที่เลขที่ ๑๔๕๐๐ และกรณีใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๓๐๑/๑๕๐๒๕ ทางบริษัทฯ ได้ออกให้แก่ MR. SUN AI FANG เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ส่วนพรรคชาติประชาธิปไตยชี้แจงต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองว่าได้ค้นหาต้นฉบับใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี จำนวน ๑๓ ฉบับแล้ว

ไม่พบเอกสารดังกล่าว จึงได้ให้รองเหรียญกษาปณ์ไปแจ้งความที่สถานีตำรวจนครบาลบางเขน เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓ นายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณาแล้ว เห็นว่า คำชี้แจงของพรรคชาติประชาธิปไตยไม่น่าเชื่อถือเพราะเอกสารการเงิน พรรคการเมืองต้องเก็บรักษาไว้ ๑๐ ปี ประกอบกับรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุน หัวหน้าพรรคชาติประชาธิปไตยได้ลงนามด้วยตนเอง อีกทั้งจำนวนเงินที่พรรคชาติประชาธิปไตยรายงานมากกว่าจำนวนเงินที่จ่ายให้กับบริษัท ไปติมาดี จำกัด และยังพบว่า มีการแก้ไขตัวเลขจำนวนเงินในใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษีให้มากกว่าความเป็นจริง รวมทั้งมีการใช้ใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษีปลอม ๒ ฉบับ จึงเห็นว่าพรรคชาติประชาธิปไตยได้รายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปี ๒๕๕๖ ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง เป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ อันเป็นเหตุให้ยุบพรรคตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชาติประชาธิปไตยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ตามคำร้องดังกล่าว เป็นกรณีที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ส่งเรื่องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชาติประชาธิปไตย ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงมีคำสั่งให้รับเรื่องนี้ไว้ดำเนินการ ตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๑๒ และรับไว้พิจารณาวินิจฉัย พร้อมทั้งให้ส่งสำเนาคำร้องดังกล่าวให้พรรคชาติประชาธิปไตยทราบเพื่อให้ยื่นคำชี้แจง

พันเอก สุบรรณ แสงพันธุ์ ในฐานะหัวหน้าพรรคชาติประชาธิปไตย ผู้ถูกร้องชี้แจงว่า ผู้ร้องดำเนินการต่อผู้ถูกร้องโดยไม่คำนึงถึงว่า ผู้ร้องมีหน้าที่ในการสนับสนุนพรรคการเมืองให้ก้าวหน้าเข้มแข็ง สำหรับกรณีนี้ พรรคชาติประชาธิปไตยได้มอบให้กรรมการระดับสูงของพรรครับผิดชอบการลงรายการบัญชีและแสดงยอดการใช้จ่ายเงินของพรรคที่ใช้จ่ายเงินไป แต่ใบเสร็จรับเงินบางรายการไม่ตรงตามรายการที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนดไว้ ก็ได้จัดการลงรายการให้ไปครบถ้วนตามเงินที่พรรคจ่าย ส่วนเอกสารใบเสร็จรับเงินอาจผิดพลาดกันได้ เพราะมีเหตุจำเป็นในการใช้เงิน และความผิดพลาดทางหลักฐานใบเสร็จรับเงิน ไม่ใช่เรื่องผิดพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองฯ แต่เป็นเพียงข้อบกพร่องเล็กน้อยเกี่ยวกับบัญชีเท่านั้น นอกจากนี้ ผู้ถูกร้องอ้างว่าได้ปฏิบัติตามครบถ้วนตามกรอบเวลาที่กำหนดโดยมิได้จงใจทุจริต และเมื่อนายทะเบียนสอบถามก็ได้แจ้ง

ให้ทราบแล้ว นายทะเบียนพรรคการเมืองจะต้องสืบสวนสอบสวนข้อเท็จจริงเสียก่อนที่จะส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย นายทะเบียนพรรคการเมืองออกกติกาดำเนินการโดยไม่เคยปรึกษาหารือพรรคการเมือง ทำที่ของนายทะเบียนพรรคการเมืองเสมือนมีแนวคิด ว่า พรรคการเมืองจะเข้มแข็งได้ต้องมีพรรคการเมืองน้อยที่สุด จึงได้ชะลอการเบิกจ่ายเงินสนับสนุนพรรคการเมืองปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ของผู้ถูกร้อง และเสนอยุบพรรคการเมืองเป็นว่าเล่น ทั้งนี้ ตามคำร้องเป็นการร้องโดยส่วนตัวมิใช่การกระทำในตำแหน่งประธานกรรมการการเลือกตั้งหรือนายทะเบียนพรรคการเมืองแต่อย่างใด

นายทะเบียนพรรคการเมือง (ผู้ร้อง) ชี้แจงว่า ในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๓ คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองได้เบิกจ่ายเงินสนับสนุนแก่ผู้ถูกร้องตามโครงการและแผนงานรวมจำนวนเงิน ๓๔,๖๘๕,๕๐๐ บาท และเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค รวมจำนวน ๘,๐๔๗,๗๔๗.๕๘ บาท ซึ่งผู้ถูกร้องจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนดังกล่าวพร้อมจัดส่งเอกสารประกอบรายงานยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีสำหรับในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ผู้ร้องได้ตรวจสอบรายงานการใช้จ่ายเงินของผู้ถูกร้อง เอกสารประกอบรายงานการใช้จ่ายและรวบรวมหลักฐาน ตลอดจนให้โอกาสผู้ถูกร้องชี้แจงข้อเท็จจริง จากการตรวจสอบพบว่า จำนวนเงินในสำเนาใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษีไม่ตรงกันรวม ๑๑ ฉบับ และสำเนาใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษีไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง รวม ๒ ฉบับ เมื่อรายงานการใช้จ่ายเงินในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริงคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองจึงมีมติให้ชะลอการเบิกจ่ายเงินสนับสนุนพรรคการเมืองประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ของผู้ถูกร้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลรัฐธรรมนูญได้ให้นายทะเบียนพรรคการเมืองหรือผู้แทนผู้ร้อง และหัวหน้าพรรคชาติประชาธิปไตยหรือผู้แทน ผู้ถูกร้องมาชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้ยื่นคำแถลงการณ์ปิดคดี โดยสรุปคำชี้แจงและคำแถลงการณ์ปิดคดีของคู่กรณีได้ดังนี้

ผู้แทนนายทะเบียนพรรคการเมือง ผู้ร้องชี้แจงและแถลงการณ์ปิดคดีสรุปได้ว่า คำร้องมีการระบุชื่อและตำแหน่งชัดเจน ซึ่งในขณะที่ยื่นคำร้องพลตำรวจเอก วาสนา เพิ่มลาภ ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการการเลือกตั้งและเป็นนายทะเบียนพรรคการเมืองมิใช่คำร้องส่วนตัวตามความเข้าใจของผู้ถูกร้อง การแก้ไขใบเสร็จรับเงินเพื่อให้มีจำนวนเงินเป็นไปตามโครงการและแผนงานของผู้ถูกร้อง

เป็นการกระทำโดยเจตนาเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจว่าการใช้จ่ายเงินเป็นไปตามที่ได้รับอนุมัติ เมื่อผู้ถูกร้อง
ใช้จ่ายเงินไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดไว้ในมาตรา ๖๒ จึงมีเหตุให้ยุบพรรคผู้ถูกร้องตามมาตรา ๖๕
วรรคสอง ซึ่งกฎหมายกำหนดให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อขอให้มีคำสั่งยุบพรรค
ผู้ถูกร้องภายในสิบห้าวัน คำชี้แจงของผู้ถูกร้องไม่อาจรับฟังได้

ผู้แทนพรรคชาติประชาธิปไตยผู้ถูกร้องชี้แจงและแถลงการณ์ปิดคดีสรุปได้ว่า คำร้องของผู้ร้อง
ฉบับลงวันที่ ๑๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๔ ศาลรัฐธรรมนูญไม่มีคำสั่งให้ส่งสำเนาคำร้องดังกล่าว
แก่ผู้ร้อง และมีลักษณะแก้ไขเพิ่มเติมคำร้องขยายความถึงอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนพรรคการเมือง
เสมือนหนึ่งจะนำมาแทนคำร้องฉบับเดิมทำให้ผู้ถูกร้องเสียเปรียบ

พิจารณาคำร้อง เอกสารประกอบคำร้อง คำชี้แจงและคำแถลงการณ์ปิดคดีของผู้ร้องและ
ผู้ถูกร้องแล้ว เห็นว่า มีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า ผู้ร้องมีอำนาจยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ
มีคำสั่งยุบพรรคชาติประชาธิปไตยหรือไม่ เนื่องจากผู้ถูกร้องอ้างว่า ผู้ร้องกระทำโดยส่วนตัวมิได้
กระทำในตำแหน่งหน้าที่นายทะเบียนพรรคการเมือง และพรรคชาติประชาธิปไตยได้ใช้จ่ายเงิน
สนับสนุนและจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๖
เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒
อันเป็นเหตุที่จะตั้งยุบพรรคชาติประชาธิปไตยตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติ
ดังกล่าวหรือไม่

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๕๖ บัญญัติว่า “ให้มีกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในสำนักงานคณะกรรมการ
การเลือกตั้ง เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายในการสนับสนุนพรรคการเมืองและการดำเนินการอื่นใด
ที่เกี่ยวกับการพัฒนาพรรคการเมืองตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด โดยกองทุนประกอบด้วย
เงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินที่ได้รับจากงบประมาณรายจ่าย
- (๒) เงินค่าธรรมเนียมการสมัครรับเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ
เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา
- (๓) เงินค่าปรับที่ได้รับจากการลงโทษผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญนี้

- (๔) เงินหรือทรัพย์สินที่พรรคการเมืองได้รับโดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
- (๕) เงินหรือทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุนตามมาตรา ๖๘
- (๖) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้เพื่อสมทบกองทุน
- (๗) เงินดอกผลของกองทุน
- (๘) เงินรายรับอื่น

การส่งเงินค่าปรับตาม (๓) หรือเงินหรือทรัพย์สินตาม (๔) เข้ากองทุนให้ขึ้นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด”

มาตรา ๕๗ บัญญัติว่า “ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดสรรเงินสนับสนุนแก่พรรคการเมือง และควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินทุนหมุนเวียน

ในการจัดสรรเงินสนับสนุนแก่พรรคการเมืองและควบคุมดูแลกองทุนให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อทำหน้าที่แทน โดยคณะกรรมการดังกล่าวให้ประกอบด้วย นายทะเบียนเป็นประธานกรรมการ กรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายหนึ่งคน ผู้แทนกระทรวงการคลังหนึ่งคน ผู้แทนสำนักงานประมาณหนึ่งคน ผู้แทนของพรรคการเมือง ซึ่งสมาชิกในสังกัดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเลือกกันเองจำนวนสามคน และผู้แทนของพรรคการเมืองซึ่งไม่มีสมาชิกในสังกัดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเลือกกันเองจำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ และให้เลขธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นกรรมการและเลขานุการ

วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการซึ่งเป็นผู้แทนของพรรคการเมือง และการประชุมของคณะกรรมการตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด”

มาตรา ๕๘ บัญญัติว่า “ในการจัดสรรเงินสนับสนุนแก่พรรคการเมือง ให้จัดสรรให้เป็นรายปีตามโครงการและแผนงานในการดำเนินกิจการของแต่ละพรรคการเมืองที่ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด โดยให้คำนึงถึงจำนวนสมาชิกซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคการเมือง จำนวนคะแนนเสียงจากบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองที่พรรคการเมืองได้รับในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งหลังสุด จำนวนสมาชิกของพรรคการเมือง และจำนวนสาขาพรรคการเมือง ตามลำดับ”

มาตรา ๕๕ บัญญัติว่า “ให้พรรคการเมืองใช้จ่ายเงินสนับสนุนเป็นจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของเงินสนับสนุนที่พรรคการเมืองได้รับเพื่อการบริหารพรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมือง การหาสมาชิกเพิ่ม การใช้จ่ายในการเลือกตั้ง และการให้ความรู้ทางการเมืองแก่สมาชิกและประชาชนทั่วไป”

มาตรา ๖๒ บัญญัติว่า “พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป”

มาตรา ๖๕ บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๑.๓๑

(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๕ หรือ มาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่าเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใดแล้วให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา”

พิจารณาแล้วเห็นว่า พรรคการเมืองเป็นสถาบันทางการเมืองที่มีความสำคัญต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย พรรคการเมือง หมายถึง กลุ่มคนที่มีความคิดเห็นทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม สอดคล้องกัน รวมตัวกัน เพื่อสร้างเจตนารมณ์ทางการเมืองของประชาชนและเพื่อดำเนินกิจการในทางการเมืองให้เป็นไปตามเจตนารมณ์นั้น ตามวิถีทางประชาธิปไตย ในระบบรัฐสภาการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมืองจึงต้องนำเสนอแนวความคิดทางการเมืองตามเจตนารมณ์และนโยบายของพรรคการเมืองของตน ทั้งในสภาผู้แทนราษฎรและในรัฐบาล เพื่อให้แนวความคิดทางการเมืองและนโยบายของพรรคการเมืองของตนบรรลุผลโดยผ่านขั้นตอนการตัดสินใจของรัฐบาล พรรคการเมืองแต่ละพรรคจะต้องมีสำนักงานของตนทั้งสำนักงานใหญ่ สำนักงานสาขา ทั้งที่เป็นสาขาตามกลุ่มคน กลุ่มอาชีพ กับสาขาตามพื้นที่ เช่น ในระดับภาค และในระดับจังหวัด อำเภอ เป็นต้น โดยจะต้องมีคณะกรรมการบริหารในระดับพรรคและระดับสาขาพรรค รวมทั้งเจ้าหน้าที่ประจำพรรค

จึงต้องมีค่าใช้จ่ายในการบริหารสำนักงานของพรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมือง อันได้แก่ ค่าจ้างบุคลากร ค่าวัสดุอุปกรณ์สำนักงาน และค่าสาธารณูปโภค และไปรษณียากร นอกจากนี้ในการดำเนินกิจการในทางการเมืองตามโครงการ/แผนงาน และนโยบายของพรรคการเมือง ก็ต้องมีค่าใช้จ่ายเช่นกัน ซึ่งเงินทุนของพรรคการเมืองที่มีอยู่อาจไม่เพียงพอ โดยเฉพาะพรรคการเมืองขนาดเล็กหรือพรรคการเมืองที่ตั้งใหม่ซึ่งมีเงินทุนหรือทรัพย์สินน้อย มาตรการสนับสนุนเงินอุดหนุนแก่พรรคการเมืองโดยรัฐจึงมีความจำเป็นและเป็นส่วนเสริมเพื่อให้พรรคการเมืองขนาดเล็ก สามารถดำเนินกิจกรรมทางการเมืองและบริหารงานของพรรคการเมืองไปได้ เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการพัฒนาประชาธิปไตย และเมื่อรัฐให้การสนับสนุนก็ย่อมต้องมีการควบคุมตรวจสอบการใช้จ่ายเงินงบประมาณดังกล่าวของพรรคการเมืองให้เป็นไปโดยถูกต้องและสุจริต ทั้งนี้ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ได้บัญญัติเรื่องการสนับสนุนพรรคการเมืองโดยรัฐไว้ในส่วนที่ ๒ ซึ่งตามมาตรา ๕๖ บัญญัติให้มีกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายในการสนับสนุนพรรคการเมือง ตลอดจนดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวกับการพัฒนาพรรคการเมือง โดยมาตรา ๕๗ บัญญัติให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดสรรเงินสนับสนุนแก่พรรคการเมือง และควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินทุนหมุนเวียน โดยให้คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลการจัดสรรเงินเพื่อพัฒนาพรรคการเมือง ซึ่งก็คือ “คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง” และตามมาตรา ๕๘ บัญญัติให้จัดสรรเงินสนับสนุนแก่พรรคการเมืองเป็นรายปีตามโครงการและแผนงานในการดำเนินกิจการของแต่ละพรรคการเมืองที่ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด ซึ่งเงินสนับสนุนแก่พรรคการเมืองนี้ตามมาตรา ๕๙ บัญญัติให้พรรคการเมืองจะต้องนำไปใช้จ่ายเป็นจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของเงินสนับสนุนที่พรรคการเมืองได้รับเพื่อการบริหารพรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมือง การหาสมาชิกเพื่อการใช้จ่ายในการเลือกตั้งและการให้ความรู้ทางการเมืองแก่สมาชิกและประชาชนทั่วไป อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การใช้จ่ายเงินสนับสนุนแก่พรรคการเมืองได้รับผลตามเจตนารมณ์ มาตรา ๖๒ จึงได้บัญญัติให้พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนที่ ๒ ว่าด้วยการสนับสนุนพรรคการเมืองโดยรัฐ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไปและหากพรรคการเมืองใดไม่ดำเนินการตามมาตรา ๖๒ ดังกล่าว นายทะเบียน

พรรคการเมืองก็มีอำนาจที่จะยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อสั่งให้ยุบพรรคการเมืองดังกล่าวตาม มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ประเด็นพิจารณาเบื้องต้นที่ว่า ผู้ร้องมีอำนาจยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรค ชาติประชาธิปไตยหรือไม่ เนื่องจากผู้ถูกร้องอ้างว่า ผู้ร้องกระทำโดยส่วนตัวมิได้กระทำในตำแหน่งหน้าที่ นายทะเบียนพรรคการเมืองนั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๔ บัญญัติว่า “ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ “นายทะเบียน” หมายความว่า นายทะเบียนพรรคการเมือง” มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งเป็นนายทะเบียนมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้” และมาตรา ๖๕ วรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใด มีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายใน สิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน...” ดังนั้น เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า พลตำรวจเอก วาสนา เพิ่มลาภ ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการการเลือกตั้งในขณะยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ จึงเป็น ผู้ดำรงตำแหน่งนายทะเบียนพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรค การเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๔ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ยื่นคำร้องต่อศาล รัฐธรรมนูญเมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง ข้ออ้างของผู้ถูกร้องในประเด็นนี้ฟังไม่ขึ้น

ประเด็นพิจารณาต่อไปว่า พรรคชาติประชาธิปไตยได้ใช้จ่ายเงินสนับสนุนและจัดทำรายงาน การใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ อันเป็นเหตุที่จะสั่งยุบพรรคชาติประชาธิปไตย ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวหรือไม่ พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามคำร้อง พรรคชาติประชาธิปไตยได้รับการจัดสรรเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี ๒๕๔๖ ตามโครงการหาสมาชิกเพิ่ม งบประมาณ ๑,๔๗๓,๐๐๐ บาท และโครงการอบรม ผู้ปฏิบัติงานระดับสูง งบประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งพรรคชาติประชาธิปไตยได้รายงานการใช้จ่ายเงิน สนับสนุนฯ ตามโครงการดังกล่าว ดังนี้

๑. โครงการหาสมาชิกเพิ่ม ได้จัดส่งสำเนาใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๒๕๐/๑๔๕๐๑ ๐๒๕๓/๑๔๕๐๑ ๐๒๕๔/๑๔๕๓๑ ๐๓๐๓/๑๕๑๑๔ ๐๓๐๓/๑๕๑๔๘ ๐๓๐๘/๑๕๓๖๕ ๐๓๐๖/๑๕๒๕๕ ๐๓๐๑/๑๕๐๒๕ ๐๓๐๓/๑๕๑๑๓ ๐๓๐๓/๑๕๑๕๐ และ ๐๓๐๖/๑๕๒๕๔ รวม ๑๑ ฉบับ ซึ่งออกโดยบริษัท ไปติมาติ จำกัด (โรงแรม แกรนด์ ทาวเวอร์ อินน์ กรุงเทพฯ) เพื่อเป็นหลักฐาน ประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนฯ ประจำปี ๒๕๕๖ ซึ่งเมื่อได้ตรวจสอบจากรายงานของ นายทะเบียนพรรคการเมือง สำนักงานสรรพากรภาค ๑ และบริษัท ไปติมาติ จำกัด (โรงแรม แกรนด์ ทาวเวอร์ อินน์ กรุงเทพฯ) แล้ว พบว่า เอกสารประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินดังกล่าวไม่ถูกต้อง ตามความเป็นจริง ดังนี้

๑.๑ กรณีใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เลขที่ ๐๒๕๐/๑๔๕๐๑ บริษัท ไปติมาติ จำกัด ได้ชี้แจงว่า ไม่สามารถจัดหาให้ได้ เนื่องจากทางโรงแรมมีใบกำกับภาษี เล่มที่ ๐๒๕๐ สิ้นสุดที่เลขที่ ๑๔๕๐๐ และเริ่มใบกำกับภาษีใหม่ เล่มที่ ๐๒๕๑ เลขที่ ๑๔๖๐๑ ฉะนั้น โรงแรมจึงไม่มี ใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่ ๐๒๕๐ เลขที่ ๑๔๕๐๑ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้ขอตรวจสอบมา

๑.๒ กรณีใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๓๐๑/๑๕๐๒๕ ทางบริษัท ไปติมาติ จำกัด ชี้แจงว่า ได้ออกให้แก่ MR. SUN AI FANG เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งตรงกับ ผลการตรวจสอบของสำนักงานสรรพากรภาค ๑

เอกสารทั้งสองกรณีตามข้อ ๑.๑ และ ๑.๒ ดังกล่าว ผู้ถูกร้องไม่สามารถชี้แจงเหตุผลได้

๑.๓ การตรวจสอบเอกสารสำเนาใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๒๕๓/๑๔๕๐๑ ๐๒๕๔/๑๔๕๓๑ ๐๓๐๓/๑๕๑๑๔ ๐๓๐๓/๑๕๑๔๘ ๐๓๐๘/๑๕๓๖๕ ๐๓๐๖/๑๕๒๕๕ ๐๓๐๑/๑๕๐๒๕ ๐๓๐๓/๑๕๑๑๓ ๐๓๐๓/๑๕๑๕๐ และ ๐๓๐๖/๑๕๒๕๔ รวม ๙ ฉบับ ซึ่งเมื่อได้เปรียบเทียบเอกสารประกอบรายงาน การใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคชาติประชาธิปไตยกับผลการตรวจสอบของสำนักงานสรรพากร ภาค ๑ และเอกสารประกอบการชี้แจงของบริษัท ไปติมาติ จำกัด (โรงแรม แกรนด์ ทาวเวอร์ อินน์ กรุงเทพฯ) แล้ว พบว่า มีการแก้ไขตัวเลขจำนวนเงินให้มากกว่าความเป็นจริง ดังนี้

๑.๓.๑ ใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๒๕๓/๑๔๕๐๑ รายงานการใช้จ่าย เงินจำนวน ๒๔๐,๐๐๐ บาท แต่ผลการตรวจสอบการใช้จ่ายเป็นเงินจำนวน ๔๐,๘๐๐ บาท

๑.๓.๒ ใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๒๕๘/๑๔๘๗๑ รายงานการใช้จ่ายเงินจำนวน ๘๐,๐๐๐ บาท แต่ผลการตรวจสอบการใช้จ่ายเป็นเงินจำนวน ๓,๒๓๓.๘๗ บาท

๑.๓.๓ ใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๓๐๓/๑๕๑๑๔ รายงานการใช้จ่ายเงินจำนวน ๘๕,๐๐๐ บาท แต่ผลการตรวจสอบการใช้จ่ายเป็นเงินจำนวน ๑๗๖.๕๕ บาท

๑.๓.๔ ใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๓๐๓/๑๕๑๔๘ รายงานการใช้จ่ายเงินจำนวน ๘๐,๐๐๐ บาท แต่ผลการตรวจสอบการใช้จ่ายเป็นเงินจำนวน ๕๖๔ บาท

๑.๓.๕ ใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๓๐๘/๑๕๓๖๕ รายงานการใช้จ่ายเงินจำนวน ๕,๐๐๐ บาท แต่ผลการตรวจสอบการใช้จ่ายเป็นเงินจำนวน ๓,๘๕๒.๖๖ บาท

๑.๓.๖ ใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๓๐๖/๑๕๒๕๕ รายงานการใช้จ่ายเงินจำนวน ๘๐,๐๐๐ บาท แต่ผลการตรวจสอบการใช้จ่ายเป็นเงินจำนวน ๑,๕๐๐ บาท

๑.๓.๗ ใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๓๐๓/๑๕๑๑๓ รายงานการใช้จ่ายเงินจำนวน ๕๕,๐๐๐ บาท แต่ผลการตรวจสอบการใช้จ่ายเป็นเงินจำนวน ๕๒๕.๖๕ บาท

๑.๓.๘ ใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๓๐๓/๑๕๑๕๐ รายงานการใช้จ่ายเงินจำนวน ๕๕,๐๐๐ บาท แต่ผลการตรวจสอบการใช้จ่ายเป็นเงินจำนวน ๕,๘๒๖.๑๕ บาท

๑.๓.๙ ใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๓๐๖/๑๕๒๕๔ รายงานการใช้จ่ายเงินจำนวน ๕๕,๐๐๐ บาท แต่ผลการตรวจสอบการใช้จ่ายเป็นเงินจำนวน ๒๔,๐๐๐ บาท

๒. โครงการอบรมผู้ปฏิบัติงานระดับสูง ได้จัดส่งสำเนาใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๒๕๔/๑๔๖๕๑ และ ๐๒๕๔/๑๔๖๕๒ รวม ๒ ฉบับ ที่ออกโดย บริษัท ไปดีมาดี จำกัด (โรงแรม แกรนด์ ทาวเวอร์ อินน์ กรุงเทพฯ) เพื่อเป็นหลักฐานประกอบการรายงานใช้จ่ายเงินสนับสนุนฯ ประจำปี ๒๕๕๖ ซึ่งเมื่อได้ตรวจสอบเอกสารประกอบรายการใช้จ่ายเงินดังกล่าวแล้ว พบว่า ใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๒๕๔/๑๔๖๕๒ มีการแก้ไขตัวเลขจำนวนเงินให้แตกต่างกว่าความเป็นจริง ดังนี้ ใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๒๕๔/๑๔๖๕๒ รายงานการใช้จ่ายเงินจำนวน ๑๐๕,๙๒๕.๐๖ บาท แต่ผลการตรวจสอบการใช้จ่ายเป็นเงินจำนวน ๑๒๔,๘๐๐ บาท

สำหรับคำชี้แจงของผู้ถูกร้องที่ว่า พรรคชาติประชาธิปไตยได้มอบให้กรรมการระดับสูงของพรรคฯ รับผิดชอบการลงรายการบัญชีและแสดงยอดการใช้จ่ายเงินของพรรคฯ ที่ใช้เงินไป แต่ใบเสร็จรับเงินบางรายการไม่ตรงตามรายการที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนดไว้ ก็ได้จัดการลงรายการให้ไปครบถ้วน

ตามเงินที่พรรคจ่าย ส่วนเอกสารใบเสร็จรับเงินอาจผิดพลาดกันได้ เพราะมีเหตุจำเป็นในการใช้เงิน และความผิดพลาดทางหลักฐานใบเสร็จรับเงิน ไม่ใช่เรื่องผิดพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมืองฯ มาตรา ๖๒ นั้น เห็นว่า ตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติให้พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนที่ ๒ ว่าด้วยการสนับสนุนพรรคการเมืองโดยรัฐ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ซึ่งหมายถึงการรายงานตามรายการและจำนวนที่พรรคได้จ่ายจริง ซึ่งกรณีตามคำร้องนี้ เมื่อเปรียบเทียบข้อเท็จจริงใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษีที่พรรคชาติประชาธิปไตยได้จัดส่งมาในรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนตามมาตรา ๖๒ กับใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษีที่บริษัท ไปดีมาดี จำกัด (โรงแรม แกรนด์ ทาวเวอร์ อินน์ กรุงเทพฯ) ได้ส่งให้แก่นายทะเบียนพรรคการเมืองประกอบกับผลการตรวจสอบของสำนักงานสรรพากรภาค ๑ พบว่า มีการแก้ไขตัวเลขจำนวนเงินให้มากกว่าความเป็นจริง รวม ๕ ฉบับ ซึ่งเป็นหลักฐานยืนยันว่า จำนวนเงินที่พรรคชาติประชาธิปไตย รายงานการใช้จ่ายมากกว่าจำนวนเงินที่จ่ายจริงให้แก่บริษัท ไปดีมาดี จำกัด และมีการใช้ใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๒๕๐/๑๔๕๐๑ ซึ่งไม่มีอยู่จริง และเล่มที่/เลขที่ ๑๓๐๑/๑๕๐๒๕ ซึ่งได้ออกให้แก่บุคคลอื่น คือ MR. SUN AI FANG จริง จึงเป็นกรณีที่มีได้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามมาตรา ๖๒ ประกอบกับรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุน แม้ว่าทางพรรคชาติประชาธิปไตยจะมอบให้กรรมการระดับสูงของพรรคชาติประชาธิปไตยรับผิดชอบ แต่นบุคคลดังกล่าวย่อมต้องกระทำการในนามของพรรคชาติประชาธิปไตย และผู้ถูกร้องก็ได้ลงนามในรายงานด้วยตนเอง คำชี้แจงของผู้ถูกร้องไม่อาจรับฟังได้ ส่วนคำชี้แจงของผู้ถูกร้องที่ว่า มีข้อบกพร่องเล็กน้อยเกี่ยวกับบัญชีเท่านั้น โดยมีได้ตั้งใจทุจริต เพราะมีรายจ่ายบางประการไม่อาจมีใบเสร็จรับเงินให้เป็นไปตามที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนดอยู่บ้างนั้น เห็นว่า คำชี้แจงดังกล่าว หากผู้ร้องมีเจตนาสุจริต ผู้ร้องสามารถที่จะทำใบรับรองรายจ่ายแทนใบเสร็จรับเงิน และแนบหลักฐานการใช้จ่ายจริง แล้วจัดส่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อพิจารณาได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับดุลพินิจของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่จะวินิจฉัย แต่ผู้ร้องกลับจัดส่งใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษีฉบับที่ไม่มีอยู่จริงและมีการแก้ไขตัวเลขจำนวนเงินให้มากกว่าความเป็นจริง อันเป็นพฤติกรรมที่ไม่สุจริต คำชี้แจงของผู้ถูกร้องเป็นข้ออ้างที่ฟังไม่ขึ้น นอกจากนี้ คำชี้แจงที่ว่า ได้ค้นหาต้นฉบับใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษีจำนวน ๑๓ ฉบับแล้ว

ไม่พบเอกสารดังกล่าว จึงได้ให้รองเหรียญกษาปณ์ไปแจ้งความที่สถานีตำรวจนครบาลบางเขนว่า เอกสารสูญหาย เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า คำชี้แจงดังกล่าว ไม่น่าเชื่อถือเพราะว่า เอกสารการเงินของพรรคการเมืองต้องเก็บรักษาไว้มีกำหนด ๑๐ ปี

สำหรับข้อโต้แย้งที่ว่าคำร้องฉบับลงวันที่ ๑๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๘ ศาลรัฐธรรมนูญ มิได้มีคำสั่งให้ส่งสำเนาคำร้องแก่ผู้ถูกร้องและมีลักษณะเป็นการเพิ่มเติมข้อเท็จจริงทำให้ผู้ถูกร้องเสียเปรียบนั้น เห็นว่า คำร้องฉบับดังกล่าวเป็นการอธิบายอำนาจหน้าที่ของผู้ร้องให้ชัดเจน และมีใช้ประเด็นหลักแห่งคดีที่จะทำให้ผู้ถูกร้องเสียเปรียบในการต่อสู้คดีแต่ประการใด ประกอบกับ ศาลรัฐธรรมนูญได้อนุญาตให้ผู้ถูกร้องตรวจและคัดสำเนาสำนวนคำร้องและเอกสารคำสั่งศาลต่าง ๆ เพื่อประกอบการยื่นคำชี้แจงและคำแถลงการณ์ปิดคดีในวันที่ผู้ถูกร้องได้มาชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ ด้วยแล้ว

ส่วนข้อโต้แย้งอื่น ๆ เช่น นายทะเบียนพรรคการเมืองไม่มีความเข้าใจพรรคการเมือง ไม่เชิญผู้แทนพรรคการเมืองเข้าร่วมประชุมเพื่อออกมาตรการและวิธีการพัฒนาพรรคการเมือง และให้ชะลอการใช้จ่ายเงินปี ๒๕๔๘ เป็นต้น เห็นว่า เป็นข้อโต้แย้งที่ไม่เกี่ยวกับประเด็นในคำร้องและไม่มีเหตุผลเพียงพอที่จะพิสูจน์ได้ว่า พรรคชาติประชาธิปไตยใช้จ่ายเงินและจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนพรรคการเมืองถูกต้องตามความเป็นจริงแต่ประการใด

ดังนั้น ข้อเท็จจริงจึงฟังเป็นที่ยุติได้ว่า พรรคชาติประชาธิปไตยนำสำเนาใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๒๕๐/๑๔๕๐๑ ซึ่งไม่มีอยู่จริง และสำเนาใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๓๐๑/๑๕๐๒๕ ซึ่งออกให้แก่ MR. SUN AI FANG มิได้ออกให้แก่พรรคชาติประชาธิปไตย และสำเนาใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่/เลขที่ ๐๒๕๓/๑๔๘๐๑ ๐๒๕๘/๑๔๘๗๑ ๐๓๐๓/๑๕๑๑๔ ๐๓๐๓/๑๕๑๔๘ ๐๓๐๘/๑๕๓๖๕ ๐๓๐๖/๑๕๒๕๕ ๐๓๐๓/๑๕๑๑๓ ๐๓๐๓/๑๕๑๕๐ และ ๐๓๐๖/๑๕๒๕๔ ซึ่งมีการแก้ไขตัวเลขจำนวนเงินให้มากกว่าความเป็นจริง มาเป็นหลักฐานประกอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี ๒๕๔๖ ซึ่งไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง จึงเป็นกรณีที่พรรคชาติประชาธิปไตยมิได้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ กรณีมีเหตุให้ยุบพรรคชาติประชาธิปไตย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

โดยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น เป็นกรณีมีเหตุที่จะส่งยุบพรรคชาติประชาธิปไตยได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) จึงวินิจฉัยสั่งให้ยุบพรรคชาติประชาธิปไตย ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

นายพอล เสงเจริญ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ